

**Универзитет у Београду
Факултет организационих наука**

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

Предмет: Реферат о урађеној докторској дисертацији, кандидата Миленка Радонића

Одлуком бр. 05-01 бр. 59-13 од 15.07.2020. године, именовани смо за чланове Комисије за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације, кандидата Миленка Радонића под називом

„Утицај нематеријалне имовине на финансијске перформансе и процену вредности компанија које послују на вебу“.

После прегледа достављене дисертације и других пратећих материјала и разговора са кандидатом, Комисија је сачинила следећи

РЕФЕРАТ

1. УВОД

1.1. Хронологија одобравања и израде дисертације

Миленко Радонић је уписао докторске студије школске 2016/2017. године на Факултету организационих наука, Универзитета у Београду (студијски програм Менаџмент). Положио је планом и програмом све предвиђене испите са просечном оценом 10.00.

Миленко Радонић је дана 03. 07. 2018. године пријавио приступни рад под називом: „Утицај нематеријалне имовине на финансијске перформансе и процену вредности компанија које послују на вебу“. Одлуком 05-01 бр. 3/103-2 од 13. 07. 2018. године формирана је Комисија за преглед и одбрану приступног рада и оцену научне заснованости пријављене докторске дисертације. За ментора приступног рада именована је проф. др Снежана Кнежевић, ванредни професор Факултета организационих наука Универзитета у Београду. Миленко Радонић је дана 26. 09. 2018. године одбровио приступни рад под називом: „Утицај нематеријалне имовине на финансијске перформансе и процену вредности компанија које послују на вебу“. Тиме је стекао услов за одбрану докторске дисертације под истоименим називом. Одлука о усвајању извештая Комисије о научној заснованости пријављене докторске дисертације донета је на Наставно-научном већу Факултета организационих наука Универзитета у Београду, 10. 10. 2018. године, 05-01 бр. 3/162-2. Одлуком Већа научних области техничких наука Универзитета у Београду 29. 10. 2018. године 61206-4728/2-18 дата је сагласност на предлог теме докторске дисертације Миленка Радонића под називом „Утицај нематеријалне имовине на финансијске перформансе и процену вредности компанија које послују на вебу“. Наставно-научно веће Факултета

организационих наука Универзитета у Београду је одлуком 05-01 бр. 3/190-4 од 31. 10. 2018. године одобрило израду докторске дисертације кандидата Миленка Радонића. За ментора је именована проф. др Снежана Кнежевић, ванредни професор Факултета организационих наука, Универзитета у Београду. Менторка проф. др Снежана Кнежевић је известила Наставно-научно веће Факултета организационих наука Универзитета у Београду да је Миленко Радонић завршио израду докторске дисертације. Наставно-научно веће Факултета организационих наука Универзитета у Београду је одлуком бр. 05-01 бр. 3/6 од 26. 09. 2020. именовало Комисију за преглед, оцену и одбрану завршене докторске дисертације у саставу:

- 1) Проф. др Сандра Једнак, ванредна професорка
Универзитет у Београду, Факултет организационих наука
- 2) Доц. др Милош Милосављевић
Универзитет у Београду, Факултет организационих наука
- 3) Проф. др Маријана Деспотовић Зракић, редовна професорка
Универзитет у Београду, Факултет организационих наука
- 4) Проф. др Данко Милашиновић, ванредни професор
Универзитет у Крагујевцу, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

1.2. Научна област дисертације

Докторска дисертација „Утицај нематеријалне имовине на финансијске перформансе и процену вредности компанија које послују на вебу“ припада научној области техничких наука, подручју организационих наука и ужој научној области менаџмента, за коју је задужен Факултет организационих наука у Београду.

Менторка проф. др Снежана Кнежевић, ванредна професорка Факултета организационих наука Универзитета у Београду, поседује одговарајуће компетенције за вођење дисертације у виду објављених радова у истакнутим научним часописима међународног значаја из области менаџмента.

1.3. Биографски подаци о кандидату

Миленко Радонић је рођен 26. 03. 1992. године у Београду, где је завршио основну школу „Карађорђе“, а касније и „Другу економску школу“, с титулом носиоца Вукове дипломе. Године 2011. уписао је Факултет организационих наука, смер – *Операциони менаџмент*, који је завршио са успехом 9,71, као студент генерације смера – *Операциони менаџмент*. Дипломски рад је одбранио са оценом 10 на тему „Анализа финансијских перформанси предузећа“, под менторством проф. др Снежане Кнежевић. Након основних студија, 2015. године уписује и мастер студије на смеру – *Управљање производњом и пружањем услуга*. Положио је све програмом предвиђене испите са просечном оценом 10,00, а мастер рад је одбранио на тему „Примена кључних индикатора перформанси у планирању промета у малопродаји“, под менторством проф. др Јасмине Омербеговић Бијеловић. Током основних и мастер студија, био је носилац неколико стипендија, као што су стипендија Министарства просвете, науке и технолошког развоја за ванпросечан успех у току прве три године студија,

Доситејева стипендија, као и стипендија Фондације Милана Стефановића Смедеревца и супруге Даринке. Одмах по завршетку мастер студија, 2016. године уписује докторске студије на смеру – *Менаџмент*. Полаже све програмом предвиђене испите са просеком 10,00 и под менторством проф. др Снежане Кнежевић, 2018. године брани приступни рад пред комисијом на тему „Утицај нематеријалне имовине на финансијске перформансе и процену вредности компанија које послују на вебу“, као истоимене теме докторске дисертације.

Током студија је био активан у ваннаставним активностима. Био је активан члан студентске организације *ESTIEM* од 2012. године, где је учествовао у организацији бројних догађаја локалног и међународног карактера. У истој организацији је изабран за Потпредседника за финансије у октобру 2013. године, а потом је изабран као члан надзорног одбора у новембру 2014. године. У току мандата организације био је представник на међународним конференцијама и скупштини целе европске мреже у Летонији 2014. године. Поред активног чланства у *ESTIEM* организацији, такмично се активно у студијама случаја локалног и међународног карактера, при чему је неколико пута освајао прво место. У периоду од 2011. до 2015. године активно је решавао студије случаја за компаније као што су *Coca-Cola Hellenic*, *Nis Gazprom Neft*, *Infobip*, *Mercator S*, *Schaeffler Group*, *Miteco*, *Communis*, *Soko Stark* и друге. Освојио је треће место на регионалном такмичењу из рачуноводства у Бањалуци 2012. године. Такође, такмично се и у излагању бизнис идеја на догађају *Academy of Modern Management*. Поред такмичења, био је учесник на различитим догађајима и панелима едукативног карактера, као што су *Case Study Sekcija*, *Open IT*, *Месец Какодалогије*, *Academy of Modern Management* и други. Поред локалних едукација, био је члан различитих комитета и члан међународних едукативних програма, као што су *Finance Forum* у Ајндховену и *Vision – Logistics* у Анкари и Истамбулу.

Током студија је обавио неколико стручних пракси и неколико пројеката. Маја 2013. године радио је пројекат за консултантску кућу *ECOVIS Confidas*, да би у августу исте године био на пракси у компанији *Nis Gazprom Neft* у дирекцији за маркетинг до октобра. Од септембра 2013. до јуна 2013. године водио је пројекат покретања друштвене мреже *GLBrain*, где је предводио тим блогера у Србији. У јуну, 2014. године постаје почасни посетилац компаније *Infobip*, као победник студије случаја. Од јуна 2015. године, придружује се компанији *Mercator S* на позицији Асистента извршног директора за финансије и ИТ. У октобру 2016. године приклучио се тиму једног од најуспешнијих српских стартап компанija – *FishingBooker*, на позицији финансијског менаџера, да би од априла 2018. године постао члан највеће светске веб компаније за хостинг и веб домене – *GoDaddy* са представништвом у Београду на позицији менаџера канцеларије. Од децембра 2020. године у истој компанији напредује на позицију регионалног менаџера за Источну Европу, где води канцеларије у три земље – Србији, Румунији и Бугарској. Члан је алумни мреже ESTIEM, као и члан удружења финансијских контролора Србије *ICV* Србија.

Поред доприноса привреди, свој допринос је дао академској заједници кроз учешће на различитим домаћим и међународним конференцијама, као и кроз писање радова који су објављени, како у домаћим, тако и у страним научноистраживачким часописима. Током студија, па до данас, Миленко држи различите тренинге у оквиру *Hard Skills* и *Soft Skills* програма за невладин сектор и привреду, од чега је један од програма везан за управљање нематеријалном имовином и за процену вредности компанија.

2. ОПИС ДИСЕРТАЦИЈЕ

2.1. Садржај дисертације

Дисертација се састоји од девет тематских поглавља и целина, после којих последња два поглавља представљају преглед литературе коришћене током израде дисертације и прилоге. За израду дисертације коришћене су 253 релевантне референце, при чему је она написана на 322 стране и садржи 50 слика и графика, као и 75 табела. Садржај дисертације је следећи:

1. УВОД

- 1.1. Дефинисање значаја проблема
- 1.2. Пресек основних теорија и резултата истраживања
- 1.3. Хипотетички ставови о проблему
- 1.4. Предмет истраживања
 - 1.4.1. Теоријско одређивање предмета истраживања
 - 1.4.2. Операционално одређивање предмета истраживања
- 1.5. Циљ истраживања
- 1.6. Хипотезе и задаци у истраживању
- 1.7. Начин истраживања
- 1.8. Научна и друштвена оправданост истраживања

2. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА КОМПАНИЈА КОЈЕ ПОСЛУЈУ НА ВЕБУ

2.1. Концепт нематеријалне имовине

- 2.2. Концепт веб пословања и категоризација компанија које послују на вебу
- 2.3. Структура нематеријалне имовине веб компанија

2.3.1. Људски капитал

- 2.3.1.1. Стручно усавршавање и развој запослених
- 2.3.1.2. Експертиза запослених
- 2.3.1.3. Задовољство запослених
- 2.3.1.4. Иновативност запослених
- 2.3.1.5. Лојалност запослених
- 2.3.1.6. Радно искуство (број година рада)
- 2.3.1.7. Ниво формалног образовања
- 2.3.1.8. Број запослених
- 2.3.1.9. Ефикасност коришћења људског капитала

2.3.2. Структурни капитал

- 2.3.2.1. Методологија управљања и менаџмент системи
- 2.3.2.2. Организациона (компанијска) култура
- 2.3.2.3. Технолошки процеси компаније
- 2.3.2.4. Базе података
- 2.3.2.5. Уговори о дистрибуцији производа и услуга

2.3.3. Иновациони капитал

- 2.3.3.1. Репутација производа
- 2.3.3.2. Ауторска права

2.3.3.3. Инсталација и коришћење производа без грешака

2.3.4. Релациони капитал

- 2.3.4.1. Задовољство корисника
- 2.3.4.2. Лојалност корисника
- 2.3.4.3. Односи са инвеститорима
- 2.3.4.4. Односи са добављачима
- 2.3.4.5. Односи са другим стејкхолдерима
- 2.3.4.6. Број корисника

2.4. Релације између сегмената нематеријалне имовине

3. МЕТОДОЛОГИЈА ПРОЦЕНЕ ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ

3.1. Концепт процене вредности имовине

3.2. Опште методе процене вредности имовине

4. МЕТОДЕ ПРОЦЕНЕ ВРЕДНОСТИ

4.1. Метода дисконтованих новчаних токова

- 4.1.1. Дисконтирање слободних новчаних токова
- 4.1.2. Дисконтирање новчаних токова из сопствених и позајмљених извора финансирања
- 4.1.3. Ограничена метода дисконтованих новчаних токова

4.2. Процена вредности компаније помоћу релативних индикатора

4.3. Методе процене базиране на тржишним мултипликаторима

- 4.3.1. Методе процене базиране на тржишним мултипликаторима капитализације
- 4.3.2. Методе процене базиране на тржишним мултипликаторима вредности компаније
- 4.3.3. Методе процене базиране на тржишним мултипликаторима раста
- 4.4. Методе процене вредности засноване на активи компаније

4.5. Процена вредности нематеријалне имовине

- 4.5.1. Метода додате вредности
- 4.5.2. Индекс креирање вредности
- 4.5.3. Тржишна метода процене вредности
- 4.5.4. Тобинов Q коефицијент
- 4.5.5. Израчуната нематеријална вредност (*CIV*)
- 4.5.6. Барух Лев метода процене вредности
- 4.5.7. Метода процене људског капитала
- 4.5.8. Коефицијент додате вредности интелектуалног капитала (*VAIC*)
- 4.5.9. *Scorecard* модели

5. ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ПОСЛОВАЊА И ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА КАО КОНЦЕПТ ПОСЛОВНОГ ОДЛУЧИВАЊА

5.1. Пословно одлучивање као управљачка функција

5.2. Финансијско извештавање

5.3. Важност финансијског извештавања за стејкхолдере веб компанија

5.4. Анализа финансијских извештаја као део пословне анализе веб компанија

5.4.1. Структура финансијског извештавања и међународни стандарди финансијског

извештавања

- 5.4.1.1. Корпоративно извештавање кроз биланс стања
- 5.4.1.2. Корпоративно извештавање кроз биланс успеха
- 5.4.1.3. Корпоративно извештавање кроз извештај о токовима готовине
- 5.4.1.4. Напомене као инструмент допуне финансијског извештаја
- 5.4.1.5. Извештај о интелектуалном капиталу

5.5. Финансијска анализа пословања веб компанија

- 5.5.1. Општа анализа финансијских извештаја
- 5.5.2. Рацио анализа финансијских извештаја
 - 5.5.2.1. Рацио анализа ликвидности
 - 5.5.2.2. Рацио анализа солвентности
 - 5.5.2.3. Рацио анализа активности
 - 5.5.2.4. Рацио анализа профитабилности

6. РЕЛАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, ФИНАНСИЈСКИХ ПЕРФОРМАНСИ И ВРЕДНОСТИ КОМПАНИЈЕ

7. МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА

- 7.1. Структура упитника
- 7.2. Мере и променљиве истраживања
- 7.3. Администрирање упитником и структура испитаника
- 7.4. Прикупљање, припрема, обрада и анализа података

8. РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

- 8.1. Анализа демографских података
- 8.2. Анализа структуре нематеријалне имовине
- 8.3. Анализа интерне конзистентности података
- 8.4. Анализа сегмената нематеријалне имовине
- 8.5. Веза између сегмената нематеријалне имовине у утицају на финансијске перформансе
- 8.6. Веза између сегмената нематеријалне имовине и појединачних финансијских перформанси – синергетски ефекат
- 8.7. Веза између сегмената нематеријалне имовине и укупних финансијских перформанси
- 8.8. Примена финансијских перформанси и метода процене у вредновању веб компанија – резултати емпиријског истраживања
- 8.9. Дескриптивна статистика – анализа утицаја финансијских перформанси на вредност веб компанија и примене метода процене у вредновању
- 8.10. Анализа регресије – анализа утицаја финансијских перформанси на вредност веб компанија и примене метода процене у вредновању
- 8.11. Провера хипотеза
 - 8.11.1. Провера прве посебне хипотезе и припадајућих појединачних хипотеза
 - 8.11.2. Провера друге посебне хипотезе и припадајућих појединачних хипотеза
 - 8.11.3. Провера треће посебне хипотезе и припадајућих појединачних хипотеза
 - 8.11.4. Провера четврте посебне хипотезе и припадајућих појединачних хипотеза
 - 8.11.5. Провера пете посебне хипотезе
 - 8.11.6. Провера опште хипотезе

9. ДИСКУСИЈА

- 9.1. Тржишни аспект утицаја нематеријалне имовине на финансијске перформансе у Републици Србији
- 9.2. Повезаност елемената нематеријалне имовине и утицај на перформансе пословања са фокусом на структуру нематеријалне имовине
- 9.3. Примена метода процене вредности компанија које послују на вебу
- 9.4. Валидација теоријског модела истраживања

10. ЗАКЉУЧАК

- 10.1. Кључни налази дисертације
- 10.2. Импликације дисертације
- 10.3. Ограничења дисертације
- 10.4. Правац будућих истраживања и поља за проширење истраживања
- 10.5. Општи закључак

ЛИТЕРАТУРА
ПРИЛОЗИ

2.2. Кратак приказ појединачних поглавља

У првом поглављу докторске дисертације дат је методолошки приказ докторске дисертације као општи увод, са фокусом на проблем истраживања, предмет, као и циљ истраживања, али и постављене научноистраживачке хипотезе. Кроз једну општу и пет посебних хипотеза постављен је нацрт истраживања. Хипотезе су доказане емипријским истраживањем, кроз проверу, имплементацију и спровођење научног метода.

Друго поглавље докторске дисертације фокусирано је на постављање теоријског оквира везано за нематеријалну имовину са посебним акцентом на структуру нематеријалне имовине у веб пословању. Сваки од сегмената и елемената нематеријалне имовине је врло детаљно разложен и описан. Четири кључна сегмента нематеријалне имовине, која су приказана, јесу људски капитал, структурни, иновациони и релациони капитал.

У трећем поглављу докторске дисертације теоријски је обрађен концепт методологије процене вредности компанија са крајњим циљем да се у везу доведе нематеријална имовина и њен утицај на вредност компанија које послују на вебу.

Четврто поглавље дубље разрађује различите методе процене вредности. Први део поглавља се односи на опште методе као што су метода дисконтованих новчаних токова и методе мултипликовања вредности, као и њихова примена, али и предности и недостаци ових метода. У другом делу четвртог поглавља, стављен је фокус на методе процене вредности нематеријалне имовине. Направљена је селекција најчешће коришћених метода и дат је осврт на њихову примену.

У петом поглављу су анализиране финансијске перформансе као предмет на који нематеријална имовина остварује утицај. Кроз анализу постојеће литературе, али и примера из праксе, представљен је ужи сет финансијских перформанси и рација финансијске анализе која се користе приликом анализе пословних резултата. Неки од њих су нето резултат, приходи од продаје, поврат на уложена сопствена средства, поврат на уложена укупна средства, продуктивност, ефикасност, капитал и слободна новчана средства.

Шесто поглавље првенствено представља повезницу између претходних поглавља, анализирајући везу између нематеријалне имовине и финансијских перформанси, али и финансијских перформанси и вредности веб компанија. Утврђен је посредни утицај нематеријалне имовине на вредност веб компанија кроз финансијске перформансе.

Седмо поглавље представља методологију истраживања. Истраживање се заснива на примени технике испитивања кроз спроведен упитник којим су таргетирани власници компанија, менаџери, аналитичари, консултанти и инвеститори у својству експерата. Упитник је састављен из два дела – анализа утицаја нематеријалне имовине на финансијске перформансе компанија које послују на вебу и веза финансијских перформанси и процене вредности компанија које послују на вебу.

Након описане методологије истраживања, у осмом поглављу су детаљније представљени резултати истраживања, анализирајући сваку од поменутих хипотеза.

У деветом поглављу су изнета закључна разматрања уз доказане хипотезе истраживања. Дискутовани су резултати истраживања кроз анализу тржишног фактора, будући да се истраживање примарно базира на тржишту Србије. С друге стране, тачка дискусије, која је обрађена, јесте веза нематеријалне имовине са перформансама пословања и са вредношћу веб компанија, као и примена метода процене вредности. Кроз ово поглавље је валидирајући и теоријски модел истраживања као још једна ставка.

У десетом поглављу су изнета закључна разматрања уз доказане хипотезе истраживања. Такође, дате су препоруке за даље истраживање и потенцијалне правце истраживања у сфери теме докторске дисертације. Представљене су и импликације, али и ограничења истраживања, као и општи закључак.

Последња два дела докторске дисертације односе се на списак литературе, коју броје 253 релевантне референце за истраживање. Поред листе референци, односно списка литературе, представљени су и прилози дисертације, првенствено мислећи на упитник који је коришћен у истраживању и остale пропратне материјале.

3. ОЦЕНА ДИСЕРТАЦИЈЕ

3.1. Савременост и оригиналност

Предмет истраживања докторске дисертације је веза нематеријалне имовине, финансијских перформанси и процене вредности компанија које своје пословање везују за веб. Основни проблем је комплексност нематеријалне имовине и непостојање општеприхваћених метода процене вредности нематеријалне имовине. Модел утицаја нематеријалне имовине заснива се на расложњавању и препознавању свих сегмената и елемената нематеријалне имовине и испитивању утицаја појединачних сегмената и елемената нематеријалне имовине на одабране финансијске перформансе. Анализом релевантне и актуелне литературе обухваћена је анализа нематеријалне имовине са теоријског аспекта, као и анализа финансијских перформанси на које нематеријална имовина може имати утицаја, али и финансијске перформансе које се примарно користе у процени вредности компанија.

Предмет истраживања првенствено се тиче компанија које своје седиште имају на тржишту Србије, али се не ограничавају на Србију, због природе веб пословања које је глобалног карактера. Због важности нематеријалне имовине, поготову у домуену веб пословања, а узевши у обзир њену вредност у модерном пословању, ова тема је изразито важна за разумевање и даљу анализу. Из тих разлога се намеће потреба за даљим истраживањем нематеријалне имовине и њених релација, будући да се комплексност не налази само у њеној структури, већ и у унутрашњим релацијама између њених елемената и сегмената. Важност ове тематике је круцијална за многе стејкхолдере, првенствено се фокусирајући на власнике компанија, менаџмент, аналитичаре, консултанте и инвеститоре. Оригиналност докторске дисертације се огледа у утврђивању релација између нематеријалне имовине и вредности компанија које послују на вебу, на бази емпириског истраживања.

3.2. Осврт на референтну и коришћену литературу

У дисертацији је коришћена релевантна и актуелна литература која обухвата 253 референци, односно навода. Примарно су коришћени научноистраживачки радови објављени у научним часописима, зборницима научних конференција и монографијама, али и књиге, базе података, интернет извори и публикације. Литературни наводи су коришћени ради презентовања, анализе и доношења закључака о примарним проблемима истраживања, а у циљу доношења научних закључака, односно утврђивању везе између нематеријалне имовине, финансијских перформанси и вредности компанија које послују на вебу.

3.3. Опис и адекватност примењених научних метода

Кандидат Миленко Радонић је израду докторске дисертације базирао на неколико научних метода истраживања. У уводном делу дисертације је дат теоријски оквир истраживања и аналитички је разрађен концепт нематеријалне имовине, финансијских перформанси и метода процене вредности. За реализацију истраживања су коришћене следеће методе:

- Метода прикупљања података о нематеријалној имовини и утицају на финансијске перформансе, као и о методама процене вредности и то из:
 - предметне литературе, тј. научних радова, студија, приручника, уџбеника и стручних публикација објављених у земљи и иностранству;
 - анкета и интервјуа релевантних представника веб компанија укључених у управљачку структуру, инвеститора и других стејкхолдера у процени вредности веб компанија, а коришћењем унапред дефинисаног упитника.
- Метода анализе података прикупљених литературом, анкетом и интервјуима, кроз:
 - анализу садржаја и структуре којом ће се анализирати структура нематеријалне имовине веб компанија;
 - компаративну анализу којом ће се упоредно приказати постојећи приступи и модели процене вредности компанија;
 - корелациону анализу којом ће се утврђивати веза између нематеријалне имовине, финансијских перформанси и вредности веб компанија;
 - регресиону анализу којом ће се утврђивати ниво непосредног утицаја елемената нематеријалне имовине веб компанија на финансијске перформансе и посредног утицаја на вредност веб компаније.

- Метода синтезе података кроз анализу постојећих модела процене вредности и предлог сопственог модела процене вредности веб компанија синтезом елемената постојећих решења.
- Метода индукције којом је обезбеђено опште сазнање на основу сазнања посебних и појединачних случаја.
- Метода дедукције којом је обезбеђено сазнање, закључивање и прогнозирање о посебним и појединачним случајевима на основу општег сазнања.

Применом датих метода обједињено је истраживање, а у циљу доношења закључака о усвајању постављених хипотеза, кроз примену одговарајућих техника које овом истраживању одговарају по својој структури и значају, али и теми дисертације.

3.4. Применљивост остварених резултата

Циљ докторског истраживања је утврђивање интензитета везе и корелације између нематеријалне имовине, финансијских перформанси и процене вредности веб компанија, при чему постоји претпоставка позитивне корелације између њих. У складу с тим, дисертација пружа како друштвене тако и научне импликације у својству примене резултата истраживања и то:

Друштвене импликације се огледају у бољем разумевању нематеријалне имовине и њене функције у повећању пословних перформанси, као и повећању укупне вредности веб компанија као тренутно најскалабилнијег типа компанија. На тај начин би менаџери и власници компанија могли ефикасније и ефективније да управљају нематеријалном имовином и да директно утичу на позитивне пословне перформансе, повећање вредности фирме и јачање конкурентности. Са аспекта инвеститора, циљ је да се разуме модел процене вредности нематеријалне имовине веб компанија као специфичан тип компанија, за који најчешће не важе општи модели процена вредности. Са аспекта државе, битно је да домаће веб компаније јачају привреду и привлаче инвестиције.

Научне импликације се заснивају на провери тезе позитивне корелације и интензитета везе између нематеријалне имовине веб компанија, перформанси пословања и процене вредности. Предлагањем комбинованих метода процене специјализованим за веб компаније, настоји се да се оствари допринос академској заједници у разумевању који фактори утичу на вредност веб компанија. Дакле, научни циљ овог истраживања је и у достизању и проширивању одређеног нивоа научног сазнања у области наука о менаџменту.

Све у свему, општа примена остварених резултата заснива се у примени интегралног модела за идентификовање чиниоца који утичу на процену вредности веб компанија, са посебним освртом на везе између нематеријалне имовине и финансијских перформанси.

3.5. Оцена достигнутих способности кандидата за самостални научни рад

Кандидат Миленко Радонић је током израде докторске дисертације уз израду пропратних научноистраживачких радова који су објављени у домаћим и међународним часописима, али и

конференцијама, потврдио способност да самостално спроводи научно истраживање и да одговори на циљ истраживања у домену утицаја нематеријалне имовине на финансијске перформансе и процену вредности компанија које послују на вебу. Кандидат поседује стручна, теоријска и практична знања из области организационих наука за самосталан научни рад, што је показао квалитетом објављених радова. Кандидат је у досадашњем научноистраживачком раду показао да поседује одлике критичког приступа, креативност у креирању модела и способност интегрисања и мултидисциплинарности. Свеобухватни и систематизовани преглед литературе из области истраживања такође показује способност кандидата за самосталну анализу и решавање дефинисаних задатака и проблема истраживања, као и критичко сагледавање постојећег корпуса знања из ове области.

4. ОСТВАРЕН НАУЧНИ ДОПРИНОС

4.1. Приказ остварених научних доприноса

Кључни научни доприноси докторске дисертације огледају се у:

- 1) Идентификацији структуре нематеријалне имовине компанија које послују на вебу, и утврђивању везе између нематеријалне имовине, финансијских перформанси и вредности веб компанија.
- 2) Опису методолошког поступка утврђивања корелације нематеријалне имовине и финансијских перформанси, као и међусобне корелације сегмената и елемената нематеријалне имовине.
- 3) Идентификацији сложених проблема евалуације вредности нематеријалне имовине.
- 4) Идентификовању чиниоца који доводе до мултипликовања вредности веб компанија кроз синергетски утицај нематеријалне имовине на финансијске перформансе, односно на вредност компаније.
- 5) Теоријској концептуализацији предложених модела процене вредности веб компанија заснованих на нематеријалној имовини.
- 6) Презентовању иновативног и интегративног модела вредновања веб компанија заснованог на нематеријалној имовини.
- 7) Унапређењу модела вредновања веб компанија заснованог на укључивању фактора утицаја нематеријалне имовине.
- 8) Развоју интегративног модела финансијских и нефинансијских метрика и индикатора мерења перформанси у функцији генерисања и мерења вредности веб компанија.

Кључни стручни доприноси докторске дисертације огледају се у:

- 1) Систематизацији научне и стручне литературе и постојећих решења у области управљања нематеријалном имовином и вредновања веб компанија на бази утицаја нематеријалне имовине на финансијске перформансе.
- 2) Проширење базе знања за проценитеље вредности тестирањем интегративних модела процене вредности веб компанија.

- 3) Проширење базе знања управљања нематеријалном имовином за власнике, менаџере, инвеститоре и друге стејкхолдере.
- 4) Давање предлога побољшања постојећих модела процене вредности са фокусом на утицај нематеријалне имовине.

4.2. Критичка анализа резултата истраживања

Увидом у докторску дисертацију кандидата Миленка Радонића, кроз полазне хипотезе, циљеве истраживања, остварене резултате, научне и стручне доприносе, Комисија констатује да је анализа и систематизација постојећих научних сазнања успешно изведена. Штавише, комплексност теме и мултидисциплинарност у области нематеријалне имовине и финансијског менаџмента оправдали су почетна истраживачка питања. Поред оствареног научног доприноса, докторска дисертација је остварила и друштвени допринос привреди у домену управљања нематеријалном имовином и вредношћу компанијама. Све постављене хипотезе, укључујући општу и посебне хипотезе, верификоване су научним сазнањима, а добијени резултати су додатно оплемењени општим закључцима и примерима из праксе. Тиме је остварен значајан допринос корпузу научних сазнања релевантних како за научну, тако и за стручну заједницу из ове области.

4.3. Верификација научних доприноса

Докторска дисертација Миленка Радонића верификована је публиковањем више научних радова објављених у часописима међународног и националног значаја и у зборницима са међународних конференција.

Радови у часописима међународног значаја (М23):

1. Radonić, M. & M. Milosavljević (2019), Human Resource Practices, Failure Management Approaches and Innovations in Serbian Public Administration. *Transylvanian Review of Administrative Sciences*, 15(SI), 77–93.

Радови у зборницима међународних скупова штампаних у целини (М33):

2. Radonić, M., S. Knežević & A. Mitrović (2020), Intangible Assets Performance – The Use of 'ROIA' as the Hybrid Indicator, *XVII International Symposium SymOrg 2020*, Beograd – Zlatibor.
3. Radonić, M., S. Knežević i V. Dmitrović (2019), Metode procene vrednosti нематеријалне имовине у IT индустрији, *XII Skup privrednika i naučnika SPIN'19*, Beograd.
4. Radonić, M. (2018), Payment Processing in Web Based Environments: The Benchmark of the World's Leading Payment Processors, *Symposium proceedings – XVI International symposium SymOrg*, Zlatibor.
5. Radonić, M., V. Đorđević & B. J. Omerbegović (2016), Key Performance Indicators and Pricing Strategies Planning in Retail Industry, *Symposium proceedings – XV International symposium SymOrg*, Zlatibor

6. Radonić, M., I. Drecun & M. Dogović (2014), Aspects of public relations and financial models within NGO's, *XIV International Symposium SymOrg*, Zlatibor.
7. Radonić, M. i S. Knežević (2017), Sprovođenje javnih nabavki kroz TCO metodologiju, *XI Skup privrednika i naučnika SPIN'17*, Beograd.
8. Radonić, M. (2017), Strateški pristup upravljanja pomoću OKR sistema, *XI Skup privrednika i naučnika SPIN'17*, Beograd.
9. Radonić, M. i V. Popović (2015), Finansijski aspekti praćenja ključnih kupaca, *X Skup privrednika i naučnika SPIN'15*, Beograd.
10. Radonić, M. i B. Rakić (2015), Trend inovacija u maloprodajnoj industriji, *X Skup privrednika i naučnika SPIN'15*, Beograd.
11. Radonić, M. & N. Zornić (2013), Crowdfunding As a Future of Energy Efficiency and Environment Protection, *IX Skup privrednika i naučnika SPIN'13*, Beograd.
12. Radonić, M., N. Zornić, O. Ašković, A. Bočić, M. Baračkov, M. Stanković & I. Jakovljević (2013), New Aspects of Financial Support for Innovations Worldwide, *13th International Conference RaDMI – Research and Development in Mechanical Industry*, Kopaonik, Srbija.

Радови у водећем часопису националног значаја (М51):

13. Radonić, M. (2017), OKR System as the Reference for Personal and Organizational Objectives, *Econophysics, Sociophysics & Multidisciplinary Sciences Journal* (ESMJS), 7(2).
14. Radonić, M. (2017), Beyond Budgeting – Gaining Competitive Advantage Through Strategic Changes in Budgeting Processes, *Megatrend Review*, 16(1).
15. Radonić, M. & S. Knežević (2017), Application of the efficiency and profitability models through financial analysis in the function of competitiveness of domestic ICT companies. *Info M*, 16(63), 45–50.
16. Radonić, M. & V. Štavljanin (2017). Digital advertising management: Efficiency and profitability comparison of Google AdWords and Bing Ads campaigns in the industry of tourism. *Info M*, 16(62), 27–33.
17. Dragić Z., Đ. Stepanić i M. Radonić (2016), Uticaj primene tehnologije na upravljanje zalihami i računovodstveni sistem, *HiT menadžment*, 4(1), 113–122.

Радови у зборницима националних скупова штампаних у целини (М63):

18. Radonić, M. i V. Vladisavljević (2015), Sistem automatizacije i izgradnje inteligentnih kuća, *YUPMA konferencija*, Zlatibor.
19. Radonić, M. (2014), Modern aspects of collecting funds in IT project management, *YUPMA Konferencija*, Beograd.
20. Radonić, M. (2014), Employment through new channels in software projects, *YUPMA Konferencija*, Beograd.

5. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

На основу прегледа и анализе докторске дисертације кандидата Миленка Радонића, Комисија сматра да је дисертација под називом „Утицај нематеријалне имовине на финансијске перформансе и процену вредности компанија које послују на вебу“ написана према свим стандардима научноистраживачког рада. Поред тога, ова дисертација испуњава све услове прописане Законом о високом образовању, стандардима, правилницима и Статутом Факултета организационих наука Универзитета у Београду. На основу резултата и закључака приказаних у докторској дисертацији, Комисија констатује да је кандидат Миленко Радонић успешно завршио докторску дисертацију, а у складу с предвиђеним предметом и постављеним циљевима истраживања. Кандидат Миленко Радонић је у докторској дисертацији указао на оригиналне научне закључке, што је и научно верификовано публиковањем рада у међународном часопису са SCIE листе са импакт фактором, неколико радова у националним часописима и више радова на међународним и националним конференцијама. Имајући у виду научну актуелност дисертације, оригиналност приказаних резултата, као и методолошку и тематску адекватност, докторска дисертација задовољава све потребне критеријуме, те квалификује кандидата, Миленка Радонића, за самосталан научноистраживачки рад. Ценећи наведене научне и стручне доприносе докторске дисертације, Комисија констатује да су остварени постављени циљеви истраживања, те позитивно оцењује дисертацију.

На основу претходно наведеног, предлаже се Наставно-научном већу Факултета организационих наука да се прихвати докторска дисертација под насловом „**Утицај нематеријалне имовине на финансијске перформансе и процену вредности компанија које послују на вебу**“ кандидата **Миленка Радонића**, и да се изложи на увид јавности, и након тога, упути на кончано усвајање Већу научних области техничко-технолошких наука Универзитета у Београду.

У Београду, 20. 08. 2020. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

Проф. др Маријана Деспотовић Зракић, редовна професорка
Универзитет у Београду, Факултет организационих наука

Проф. др Сандра Једијак, ванредна професорка
Универзитет у Београду, Факултет организационих наука

Доц. др Милош Милосављевић
Универзитет у Београду, Факултет организационих наука

Проф. др Данко Милашиновић, ванредни професор
Универзитет у Крагујевцу, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи